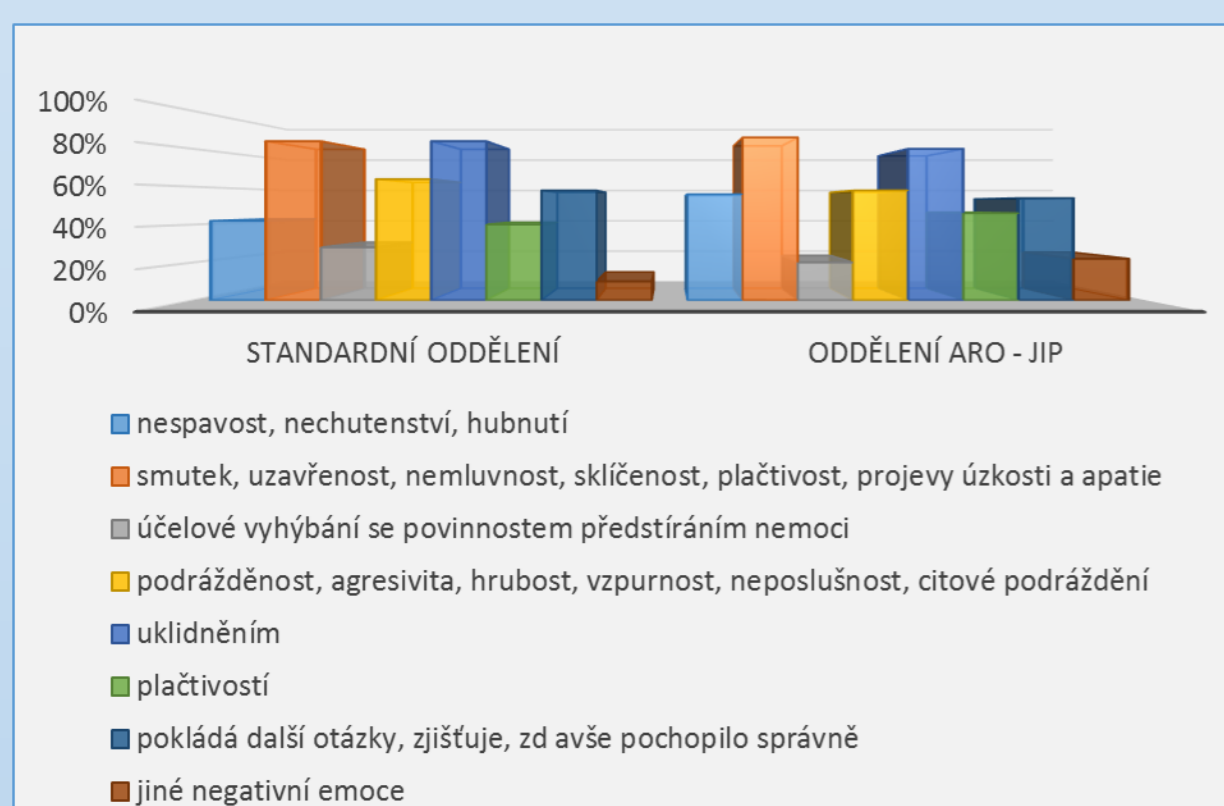

| Úvod

Pojem hospitalismus, ačkoli se jeho první zmínka datuje k roku 1897², může být pro mnohé z laiků, ale i odborníků cizím slovem. Každý z autorů mu dává mírně odlišný význam. Moderní lékařský slovník jej definuje jako souhrn příznaků, vyskytujících se zejména u dětí v důsledku dlouhodobé hospitalizace. Děti se stávají ve vývoji oproti svým vrstevníkům opožděnými kvůli nedostatku citových vazeb a podnětů.¹

| Hospitalismus

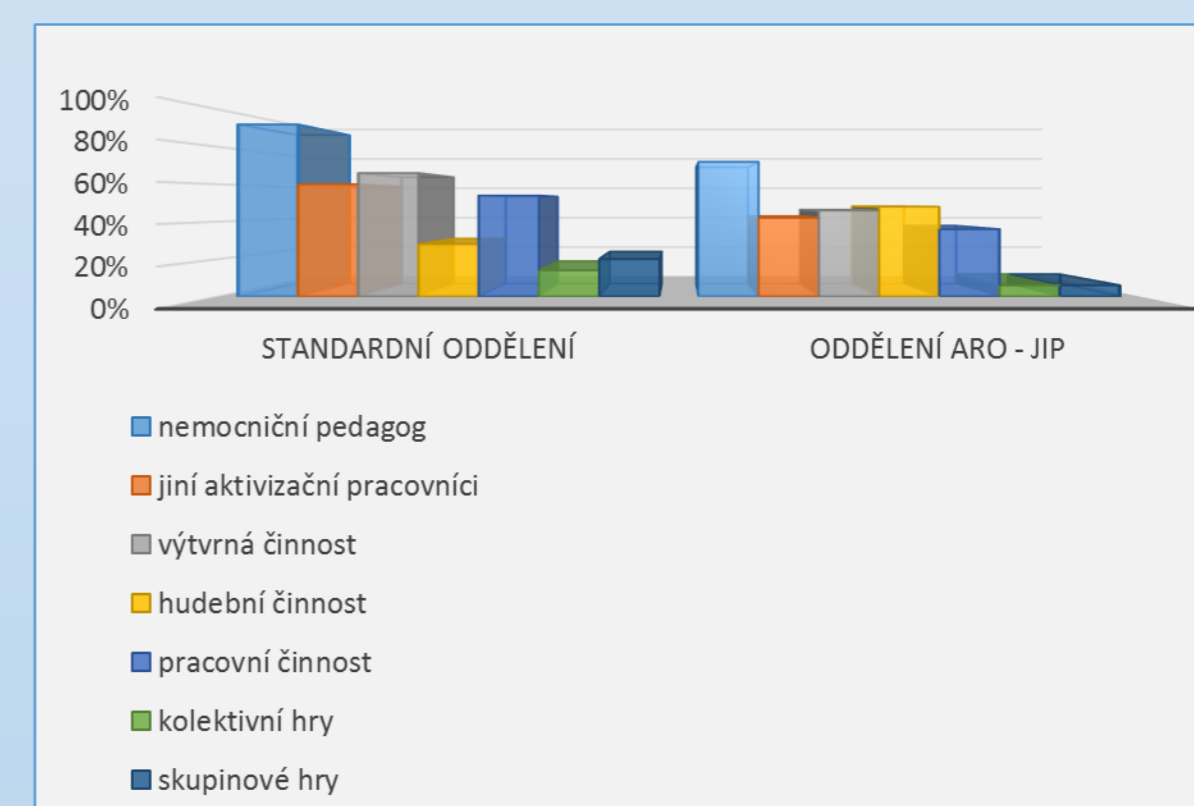
- Opoždění psychického vývoje, motorického umu a řeči souvisí s nedostatkem vzduchu a místa - zavedení inkubátorů do praxe, tj. rok 1892²,
- v dobách vzniku dětských nemocnic docházelo u dětí ke komplikacím v průběhu plné léčby, spojovaly se se sníženou obranyschopností, později se komplikace začaly spojovat s duševním stavem dětí³,
- nedostatek podnětů v psychomotorickém vývoji v kterémkoli jiném prostředí³,
- „Hospitalismus postihuje pacienty každého věku, nejvíce ovšem děti a staré lidi“⁴,
- „stav duševní podvýživy, strádání“⁵,
- „hospitalismus infekční, s příznaky tělesného poškození a s příznaky duševního poškození“⁶,
- „fenomén zapříčiněný tzv. citovou deprivací dítěte, vyvolanou nedostatečnými nebo zcela chybějícími projevy mateřské lásky vůči dítěti.“⁷

Graf č. 1: Reakce a chování dětského pacienta⁸

Graf č. 2: Ohrožení hospitalismem v nemocnici⁸

Graf č. 3: Aktivizační techniky v nemocnici⁸

| Závěr

Ačkoli děti projevují různé vzorce chování na pracovištích akutní, intenzivní a standardní péče, jsou v současné době ohroženy hospitalismem v minimální míře. Všeobecné i dětské sestry totiž chápou potřebu jistoty a bezpečí a snaží se dětem milým přístupem vše pochopitelně vysvětlit a ukázat. Z výsledků výzkumu⁸ vyplývá, že současná ošetrovatelská péče zaměřená na individualitu dítěte je na vysoké úrovni. Zdravotníci dodržují a zahrnují do své péče např. jednotlivé body z Charty práv dětí, jak v přístupu k nim, tak v umožnění návštěv rodičům a blízkým v co největší míře⁸.

| Literatura

- 1 Velký lékařský slovník. <http://lekarske.slovníky.cz/> [online]. Dostupné z: <http://lekarske.slovníky.cz/lexikon-pojem/hospitalismus>
- 2 VACUŠKOVÁ, M. a kol. *Vybrané kapitoly z ošetrovatelské péče 1. část*. 1. vyd. Brno: NCONZO. 225s. 2009. ISBN 978-80-7013-491-7.
- 3 MATĚJČEK, Z. *Psychologie nemocných a zdravotně postižených*. 3.vyd. HH, 147 s. 2011. ISBN 978-80-8602-292-5.
- 4 ZACHAROVÁ, E., ŠIMÍČKOVÁ - ČÍŽKOVÁ, J. *Základy psychologie pro zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada. 288 s. 2011. ISBN 978-80-247-4062-1. s. 169.
- 5 PLEVOVÁ, M. *Dítě v nemocnici*. 1.vyd. Brno: MU v Brně, Pedagogická fakulta. 58 s. 1997. ISBN 80-210-1551-9. s. 8
- 6 VÍCHOVÁ, Z. *Hospitalismus u dětí v nemocnicích a jeho prevence*. Brno: Krajský pedagogický ústav. Pedagogické čtení. 36 s. 1967. s. 5.
- 7 NAKONEČNÝ, M., 2013. *Lexikon psychologie*. 2.podstatně rozš. vyd. Praha: Vodnář. 658 s. ISBN 978-80-7439-056-2. s. 490.
- 8 SVOBODOVÁ, M. *Hospitalismus u dětí*. Bratislava, 2017. Diplomová práce. Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžběty. Vedoucí práce Eva Zacharová.

| Kontakt

Mgr. Monika Svobodová
Klinika dětské anesteziologie a resuscitace
Fakultní nemocnice Brno
E-mail: svobodova.monika@fnbrno.cz